

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina Januar 2017. godine

ZDRAVE ŽIVOTNE NAVIKE KAO PREVENCIJA HRONIČNIH BOLESTI

Hronične bolesti su glavni uzrok smrti i invaliditeta u Bosni i Hercegovini, a u velikoj mjeri uzrok hroničnih bolesti su nezdrave životne navike. „Projekat smanjenja faktora rizika za zdravlje u Bosni i Hercegovini“ usmjeren je na poboljšanje zdravlja bh. stanovništva, kroz smanjenje hroničnih bolesti (primarno kardiovaskularnih bolesti), te promoviranje zdravih životnih navika.

Hronične bolesti među stanovništvom uzrokuju rasprostranjeni faktori rizika, od kojih su najčešći fizička neaktivnost, prekomjerna težina, pušenje i konzumiranje alkohola. S obzirom da na pojavljivanje hroničnih bolesti utječu nezdrave životne navike, to ujedno znači da te bolesti mogu biti spriječene kroz promjenu ponašanja i preuzimanje zdravih životnih navika, te kroz preventivne mjere zdravstvene zaštite. Kada bi se sistemi primarne zdravstvene zaštite u BiH usmjerili na prevenciju bolesti i promociju zdravlja poboljšanje bi se osjetilo na cijelom stanovništvu, a time i na cjelokupnom razvoju zemlje. Međutim, ovakvo usmjerenje zahtjeva dugoročnu perspektivu.

SVEOBHVATAN PRISTUP SMANJENJU ZDRAVSTVENIH FAKTORA RIZIKA

Projekat obuhvaća nekoliko pristupa, od razvoja regulatornog okvira, preko promoviranja zdravih životnih navika, do educiranja timova za porodičnu medicinu. Krajnji ciljevi projekta su ohrabrivanje i podrška građanima BiH u prilagođavanju životnih navika kako bi smanjili faktore rizika za zdravlje, ali i doprinos uspostavljanju efektivnog sistema upravljanja javnim zdravstvom.

Kako bi se uspješno smanjila rizična ponašanja među stanovništvom potrebno je razviti i okvirne politike u oblastima kontrole duhana, konzumacije alkohola, prehrane, uključujući regulaciju unosa soli, šećera i masti. Ove aktivnosti bit će dopunjene aktivnostima podizanja svijesti javnosti o posljedicama koje nose nezdrave životne navike. Organizacije civilnog društva, mediji, privatni sektor i općine zagovarati će i implementirati zdravstvene politike kako bi doprinijeli kreiranju zdravih okolina i životnih stilova. Timovi porodične medicine biće obučeni da pružaju efektivne usluge prevencije svojim pacijentima, naročito pojedincima koji imaju visoki rizik za oboljevanje.

Uzimajući u obzir da promjena ponašanja na putu ka usvajanju zdravih životnih navika zahtijeva potpunu društvenu mobilizaciju, ovaj projekat okupit će nekoliko grupa aktera diljem zemlje, koje imaju moć da doprinesu smanjenju faktora rizika za zdravlje u BiH. U projekat će biti uključeno 4.500 doktora i medicinskih sestara porodične medicine, kao i javne zdravstvene ustanove. Procijenjeno je da će 60% građana BiH imati koristi od novih zdravstvenih usluga, kao i od povećane zdravstvene pismenosti, te na kraju i smanjenja rizika od razvoja hroničnih bolesti. Tokom projekta posebni naponi će biti usmjereni na dopiranje do grupa koje su u nepovoljnijem položaju, ranjivih grupa, ali i mladih koji će moći usvojiti zdrave životne navike u ranoj adolescenciji.

ZDRAVSTVENE VLASTI ČVRSTO POSVEĆENE POSTIZANJU PROMJENE

Ministarstva zdravlja u oba entiteta su zatražila podršku glavnih donatora u zdravstvenom sektoru BiH, kako bi poboljšali područje javnog zdravstva. Kao odgovor na njihov zahtjev, Švicarska ambasada u BiH preuzela je inicijativu da okupi Švicarsku agenciju za razvoj i saradnju (SDC), Svjetsku zdravstvenu organizaciju (WHO) i Svjetsku banku. Kroz blisku suradnju sa zdravstvenim vlastima u BiH, razvijen je ovaj projekat. U procesu pripreme i implementacije projekta entitetska ministarstva zdravlja pokazala su snažnu posvećenost jačanju sistema javnog zdravstva.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:

„Projekat smanjenja faktora rizika za zdravlje u Bosni i Hercegovini“

DOMENA:

Zdravlje

TEMA:

Zdravlje

ZEMLJA / REGIJA:

Bosna i Hercegovina

PARTNERI:

Ministarstvo civilnih poslova Bosni i Hercegovini
Federalno ministarstvo zdravstva
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
Ostala resorna ministarstva – npr. za trgovinu i privredu, agrikulturu, finansije, obrazovanje, kulturu i sport, okoliš i turizam, lokalnu samoupravu
Zavodi za javno zdravstvo (FBiH i RS)
Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu (FBiH i RS)

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNERI:

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO)
Svjetska banka (World Bank)

POLAZNA TAČKA / POZADINA:

Hronične bolesti su vodeći uzrok smrti i invaliditeta u Bosni i Hercegovini. S obzirom da su najčešće prouzrokovane nezdravim životnim navikama, promjenom ponašanja ove bolesti bi se mogle spriječiti. Sistemi primarne zdravstvene zaštite u BiH još uvijek su najviše fokusirani na liječenje bolesti, dok se ne obraća dovoljno pozornosti na mjere prevencije oboljenja.

CILJ PROJEKTA:

Cilj projekta je ohrabriti građane BiH da usvoje zdrave životne navike, ali i razviti odredbe unutar nekoliko područja koje će utjecati na faktore rizika za zdravlje (kao što su prodaja i upotreba duhana i alkohola). Tokom realizacije projekta doktori i medicinske sestre porodične medicine biće educirani u pružanju preventivnih usluga zdravstvene zaštite, naročito za ranjive grupe. Posebni napori uložiti će se u uključivanje mladih osoba kako bi mogle usvojiti zdrave životne navike u ranoj adolescenciji.

CILJNA GRUPA:

4.500 profesionalaca porodične medicine, zdravstvene vlasti, organizacije civilnog društva, mediji, privatni sektor, općinske vlasti

BUDŽET:

CHF 7'140'000

TRAJANJE:

01.12.2012. - 31.12.2018. (kraj tekuće faze)

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina